

EUROPE DIRECT
Poprad

str. 2

KOMISIA PODPÍSA LA ZMLUVU
O SPOLOČNOM OBSTARÁVANÍ
VAKCÍN PROTI OCHORENIU
COVID-19 S FIRMOU HIPRA

str. 4

KOMISIA RADÍ V SÚVISLOSTI
S OPÄTOVNÝM VYUŽÍVANÍM
VODY
V POĽNOHOSPODÁRSTVE

EUROSPRAVODAJ

Elektronický mesačník centra Europe Direct Poprad | August 2022

KOMISIA SCHVÁLILA SLOVENSKÚ SCHÉMU NA PODPORU INTERMODÁLNEJ NÁKLADNEJ DOPRAVY

Európska komisia schválila slovenskú schému pomoci vo výške 30 miliónov EUR na podporu prechodu nákladnej dopravy z výlučne cestnej na kombinovanú cestnú, železničnú a vodnú dopravu. Schéma bude financovaná prostredníctvom Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti v nadväznosti na kladné posúdenie slovenského Plánu obnovy a odolnosti Komisiou a jeho prijatie Radou. Schéma bude trvať do 31. decembra 2027.

Účelom schémy je podporiť rozvoj nových trás pre kombinovanú nákladnú dopravu a nákup nových intermodálnych dopravných jednotiek. V rámci schémy bude mať podpora formu priamych grantov pre spoločnosti pôsobiace v sektore železničnej nákladnej dopravy na Slovensku. Pomoc sa bude vzťahovať na 49 % oprávnených nákladov v prípade podpory využívania nových trás a 30 % oprávnených nákladov v prípade podpory intermodálnych dopravných jednotiek.

Komisia posúdila opatrenie podľa pravidiel EÚ v oblasti štátnej pomoci, najmä podľa článku 93 Zmluvy o fungovaní Európskej únie o koordinácii dopravy. Komisia zistila, že schéma je potrebná a primeraná na podporu koordinácie dopravy a prispieva k rozvoju udržateľnejšej nákladnej dopravy s cieľom znížiť negatívny vplyv cestnej dopravy na životné prostredie. Opatrenie bude preto prospešné tak pre životné prostredie, ako aj pre mobilitu.

Komisia okrem toho zistila, že pomoc bude mať „stimulačný účinok“, keďže príjemcovia by v prípade neexistencie verejnej podpory neuskutočnili investície. Komisia preto dospela k záveru, že opatrenie prispeje ku koordinácii dopravy a uľahčí presun nákladnej dopravy z cestnej na železničnú alebo vnútrozemskú vodnú dopravu v súlade s cieľmi Stratégie EÚ pre udržateľnú a inteligentnú mobilitu a Európskej zelenej dohody bez

neprimeraného narušenia hospodárskej súťaže na jednotnom trhu. Komisia prioritne posudzuje opatrenia zahŕňajúce štátnu pomoc uvedené v národných plánoch obnovy a poskytla usmernenia a podporu členským štátom v prípravných fázach národných plánov s cieľom uľahčiť rýchle zavedenie Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti.

KOMISIA PODPÍSAVA ZMLUVU O SPOLOČNOM OBSTARÁVANÍ VAKCÍN PROTI OCHORENIU COVID-19 S FIRMOU HIPRA

Úrad Európskej komisie pre pripravenosť a reakcie na núdzové zdravotné situácie HERA podpísal rámcovú zmluvu o spoločnom obstarávaní so spoločnosťou HIPRA HUMAN HEALTH na dodávku vakcín na báze proteínu proti ochoreniu COVID-19. Na tomto spoločnom obstarávaní, v rámci ktorého sa môže nakúpiť až 250 miliónov dávok, sa zúčastňuje 14

členských štátov a krajín. Keďže počet prípadov je v Európe opäť na vzostupe, táto dohoda umožní zúčastneným krajinám rýchly prístup k vakcíne HIPRA hneď, ako dostane pozitívne hodnotenie od Európskej agentúry pre lieky. Európska agentúra pre lieky (EMA) v súčasnosti realizuje priebežné hodnotenie vakcíny proti ochoreniu COVID-19 od firmy HIPRA. Ak vakcína dostane

povolenie na uvedenie na trh, zúčastnené krajiny si ju budú môcť kúpiť prostredníctvom platnej rámcovej zmluvy.

EURÓPSKA INICIATÍVA OBČANOV: PROSTREDIE BEZ TABAKU

Komisia sa rozhodla zaregistrovať európsku iniciatívu občanov s názvom Výzva na dosiahnutie prostredia bez tabaku a prvej európskej generácie bez tabaku do roku 2030. Organizátori iniciatívy vyzývajú Komisiu, aby navrhla právne predpisy s cieľom zachrániť nové generácie pred závislosťou od tabaku, konať proti súvisiacim environmentálnym nebezpečenstvám a fajčeniu. Keďže táto európska iniciatíva občanov spĺňa formálne podmienky, Komisia sa domnieva, že je právne

prípustná. Komisia v tejto fáze neanalyzovala podstatu návrhu. Po registrácii majú organizátori šesť mesiacov na otvorenie zberu podpisov. Ak európska iniciatíva občanov získa do jedného roka jeden milión vyhlásení (podpisov) na podporu z najmenej siedmich rôznych členských štátov, Komisia bude musieť reagovať. Komisia sa môže rozhodnúť, či sa žiadosťou bude alebo nebude zaoberať. Toto rozhodnutie musí Komisia odôvodniť.

ZLEPŠENIE ROVNOVÁHY MEDZI PRACOVNÝM A SÚKROMNÝM ŽIVOTOM V EÚ

Odo dňa 02.08.2022 musia všetky členské štáty uplatňovať celoeurópske pravidlá na zlepšenie rovnováhy medzi pracovným a súkromným životom rodičov a opatrovateľov, ktoré boli prijaté v roku 2019. V týchto pravidlách sa stanovujú minimálne normy pre otcovskú, rodičovskú a opatrovateľskú dovolenku a stanovujú sa ďalšie práva, ako je právo požiadať o flexibilný pracovný režim, ktoré ľuďom pomôžu rozvíjať ich kariéru a rodinný život bez toho, aby museli ktoréhoľvek obetovať. Tieto práva, ktoré dopĺňajú existujúce práva na materskú dovolenku, sa dosiahli v rámci Európskeho piliera sociálnych práv a sú kľúčovým míľnikom na ceste k budovaniu Únie rovnosti. Členské štáty sú povinné transponovať smernicu do vnútroštátneho práva do dnešného dňa. V ďalšom kroku Komisia posúdi úplnosť a súlad vnútroštátnych opatrení oznámených každým členským štátom a v prípade potreby prijme opatrenia. Smernica o rovnováhe medzi pracovným a súkromným životom má za cieľ zvýšiť (i) účasť žien na trhu práce a (ii) čerpanie

dovolenky z rodinných dôvodov. Celkovo je miera zamestnanosti žien v EÚ o 10,8 percentuálneho bodu nižšia ako zamestnanosť mužov. Okrem toho len 68 % žien s opatrovateľskými povinnosťami pracuje v porovnaní s 81 % mužov s rovnakými povinnosťami. Smernica umožňuje pracovníkom odísť, aby sa mohli starať o príbuzných, ktorí potrebujú podporu, a celkovo znamená, že rodičia a opatrovatelia budú schopní zosúladiť pracovný a súkromný život.

- Otcovská dovolenka: Pracujúci otcovia majú nárok na najmenej 10 pracovných dní otcovskej dovolenky približne v čase narodenia dieťaťa. Otcovská dovolenka musí byť kompenzovaná aspoň vo výške nemocenského;
- Rodičovská dovolenka: Každý rodič má nárok na minimálne štyri mesiace rodičovskej dovolenky, z toho dva mesiace sú platené a neprenosné. Rodičia môžu požiadať o čerpanie dovolenky flexibilnou formou, buď na plný úväzok, na čiastočný úväzok alebo na segmenty;
- Opatrovateľská dovolenka: Všetci pracovníci, ktorí

poskytujú osobnú starostlivosť alebo podporu príbuznému alebo osobe žijúcej v spoločnej domácnosti, majú právo na najmenej päť pracovných dní opatrovateľskej dovolenky ročne;

- Flexibilné pracovné podmienky: Všetci pracujúci rodičia s deťmi do veku najmenej osem rokov a všetci opatrovatelia majú právo požiadať o skrátený pracovný čas, flexibilný pracovný čas a flexibilitu v mieste výkonu práce.

KOMISIA PREDSTAVUJE NOVÝ NÁSTROJ HODNOTENIA RIZIKA LESNÝCH POŽIAROV

Komisia predstavila prvé celoeurópske hodnotenie rizika divokých požiarov. Nový nástroj poskytuje harmonizované údaje a umožňuje porovnateľné hodnotenie rizika lesných požiarov v rámci krajín celoeurópskeho regiónu. Prostredníctvom harmonizovanej metódy bude nástroj pomáhať EÚ, jej členským štátom a ďalším

krajinám v regióne chrániť životy a prirodzené prostredie. Nástroj dokáže porovnať údaje z posledných 20 rokov a poskytnúť nový pohľad na súčasné riziká. Tento nástroj je výsledkom spolupráce medzi Európskou komisiou a požiarnymi špecialistami zo 43 krajín. Poskytuje odpoveď na používanie rôznych metód hodnotenia požiarov pre rôzne

územia, čo predstavuje problém najmä keď cezhraničné požiare postihujú niekoľko krajín súčasne. Na národnej úrovni môže tento nástroj pomôcť vládám a orgánom pre zvládanie katastrof integrovať ukazovatele hodnotenia rizika do plánov prevencie, zmierňovania a pripravenosti, čo je obzvlášť dôležité pre krajiny náchylné na katastrofy.

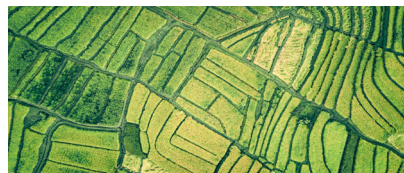
KOMISIA KONZULTUJE S OBČANMI MOŽNÝ ZÁKON EÚ O ZDRAVÍ PÔDY

Európska komisia spustila online verejnú konzultáciu o vypracovaní možného právneho predpisu o zdraví pôdy. Cieľom návrhu je špecifikovať podmienky na zabezpečenie zdravej pôdy, určiť možnosti monitorovania pôdy a stanoviť pravidlá prispievajúce k udržateľnému využívaniu pôdy a jej obnove. Konzultácia bude otvorená do 24. októbra 2022.

Ako súčasť Európskej zelenej dohody avizovala stratégia EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2030 aktualizáciu tematickej stratégie EÚ na ochranu pôdy z roku 2006 zameranú na komplexné riešenie degradácie pôdy a krajiny i plnenie záväzkov EÚ a medzinárodných

záväzkov týkajúcich sa neutrality degradácie pôdy. Nová stratégia EÚ v oblasti pôdy do roku 2030 bola prijatá v roku 2021 a obsahuje víziu, aby bola všetka pôda v zdravom stave do roku 2050 a dosiahnuť, aby sa ochrana, udržateľné využívanie a obnova pôdy stali normou. Navrhuje sa v nej kombinácia dobrovoľných a legislatívnych opatrení a oznamuje sa, že Komisia do roku 2023 predloží nový legislatívny návrh týkajúci sa zdravia pôdy, ktorý má pomôcť dosiahnuť víziu a ciele stratégie. Návrh právneho predpisu o zdraví pôdy je odpoveďou na výzvy Európskeho parlamentu a Európskeho výboru regiónov vypracovať komplexný právny

rámec EÚ na ochranu pôdy a poskytnúť tomuto hodnotnému prírodnému zdroju rovnakú úroveň ochrany, akú majú voda a vzduch. Právny predpis o zdraví pôdy bude doplnkom legislatívneho návrhu týkajúceho sa cieľov EÚ pri obnove degradovaných ekosystémov, predovšetkým tých, ktoré majú najväčší potenciál na zachytávanie a ukladanie uhlíka a na predchádzanie prírodným katastrofám a obmedzovanie ich vplyvu.

KOMISIA RADÍ V SÚVISLOSTI S OPÄTOVNÝM VYUŽÍVANÍM VODY V POĽNOHOSPODÁRSTVE

Komisia zverejnila usmernenia, ktoré majú pomôcť vnútroštátnym orgánom a podnikom uplatňovať pravidlá EÚ o bezpečnom

opätovnom využívaní vyčistenej komunálnej odpadovej vody na poľnohospodárske zavlažovanie. Keďže Európa čoraz viac trpí suchom, opätovné využívanie vody sa stáva kľúčovým na zabezpečenie dodatočného bezpečného a predvídateľného zdroja vody a zároveň znižuje tlak na vodné hospodárstvo a pomáha EÚ prispôbiť sa zmene klímy. Nariadenie o minimálnych požiadavkách na opätovné využívanie vody, platné od júna 2023, stanovuje minimálne požiadavky na kvalitu vody, riadenie rizík a monitorovanie s cieľom zaistiť bezpečné opätovné

používanie vody. To by umožnilo zmierniť tlak na využívanie povrchovej a podzemnej vody, ako aj podporiť efektívnejšie hospodárenie s vodou v súlade s cieľmi Európskej zelenej dohody. Podobne aj nedávny návrh Komisie na revíziu smernice o priemyselných emisiách podporuje efektívnejšie využívanie vody vo všetkých priemyselných procesoch vrátane opätovného využívania vody. Pripravovaný návrh Komisie, v ktorom sa vyzýva na revíziu smernice o čistení komunálnych odpadových vôd, sa zameria aj na uľahčenie opätovného využívania vody.

EUROSPRAVODAJ – Elektronický mesačník Informačného centra Europe Direct Poprad.

Vydavateľ: Informačné centrum Europe Direct Poprad. Adresa: Hviezdoslavova 24, 058 01 Poprad.

Texty článkov: Európska únia, EURACTIV. Spolufinancované z rozpočtu EÚ.

Pre použitie obrázka uvedeného v tomto dokumente je potrebné kontaktovať autora obrázka.

© EDIC Poprad, EÚ, 2022

Ďakujeme Vám za čas, ktorý Ste venovali čítaniu Eurospravodaja, veríme, že Vás zaujal.

Vaše pripomienky, návrhy a otázky uvítame na europedirect@europedirectpp.eu.